Nummer VN

Directie

Staf

Gemeente Amsterdam

INFORMATIE VOOR INDIENER:

Zaaknaam:	< geef hier de naam voor het overkoepelende zaakdossier op >
Portefeuille(s):	Openbare Ruimte en Groen
Staf / map:	Melanie van het Horst
College / DB:	< indien nodig, kun je hier alvast aangeven wat de volgende stap is >

Voordracht voor de staf M. Van der Horst van 15-12-2025

Portefeuille

Openbare Ruimte en Groen

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Utrechtsestraat éénrichtingsverkeer: voorkeursvariant en start participatie.

Gevraagde beslispunten

1. **Instemmen met** het voorkeursbesluit dat het Dagelijks Bestuur Centrum op 15 december 2026 wil nemen om de Utrechtsestraat éénrichtingsverkeer zuidwaarts (Rembrandtplein -> Frederiksplein) te maken voor motorvoertuigen.

2. **Kennisnemen van** de beantwoording van de vragen uit de vorige stafbespreking, met als belangrijkste punten:
a. Nood en Hulpdiensten zijn akkoord met invoeren eenrichtingsverkeer, omdat de Utrechtsestraat voor hen vanuit elke kant bereikbaar blijft;
b. Stadsregie ziet geen bezwaar omdat de bereikbaarheid in de buurt en in het netwerk op orde blijft en omdat de maatregelen eenvoudig omkeerbaar zijn.

3. **Kennisnemen van** het voorgenomen participatietraject dat onderdeel is van dit besluit.

Onderbouwing beslispunten

Bestuurlijke achtergrond
In oktober 2025 is dit dossier in deze staf besproken. Op dat moment was er behoefte aan meer duidelijkheid over de te kiezen rijrichting, de mogelijke verkeerskundigen effecten en de afstemming met Nood en Huldiensten en Stadsregie. Vastgesteld werd ook dat er geen verkeerskundige relatie bestaat met het dossier Weesperstraat, omdat de Amstel er als buffer tussen zit. Voorts is afgesproken in december 2025 bij u terug te komen opdat de participatie over de Utrechtsestraat in januari 2026 kan plaatsvinden.

Inmiddels zijn het VMA-model, de verkeerstellingen (juni en november 2025) en inzichten uit de praktijk naast elkaar gelegd en integraal beoordeeld. Op basis hiervan is een adviesnotitie opgesteld waarin twee varianten zijn vergeleken en de voorkeursrichting is onderbouwd. Met deze voordracht komen wij terug in de staf om het voorgenomen besluit en de participatiestappen voor te leggen zodat SD Centrum hiermee verder kan.

Ad 1 - Instemmen met het voorkeursbesluit dat het Dagelijks Bestuur Centrum wil nemen om de Utrechtsestraat éénrichtingsverkeer zuidwaarts (Rembrandtplein -> Frederiksplein) te maken voor motorvoertuigen
De Utrechtsestraat combineert intensief auto- en fietsverkeer (hoofdnet fiets) met een tram op strengelspoor, terwijl de voetganger op een smal trottoir loopt. De straat verwerkt meer dan 6.000 motorvoertuigen per etmaal, naast intensief fiets- en voetgangersverkeer. Waar de norm voor een gebiedsontsluitingsweg 5.000 per etmaal is, verwerkt de Utrechtsestraat 120% van deze norm. Het gemotoriseerd verkeer deelt de krappe ruimte met tram 4 op een strengelspoor en met intensief fiets- en voetgangersverkeer. Hierdoor ontstaan structurele conflictsituaties in het verkeer (door onvoorspelbare rem- en inhaalbewegingen), een vertraagde OV-doorstroming, een beperkte oversteekbaarheid en een suboptimale kwaliteit van de openbare ruimte.

Waarom éénrichtingsverkeer een duidelijke verbetering betekent
Invoering van éénrichtingsverkeer halveert de verkeersdruk in de Utrechtsestraat en leidt tot minder verkeersconflicten, minder rem- en inhaalgedrag, betere betrouwbaarheid van het OV, een prettiger openbare ruimte en een betere oversteekbaarheid voor voetgangers. Voor eenrichtingsverkeer zijn beide richtingen mogelijk en uitvoerbaar, maar de zuidwaartse variant is robuuster en biedt mogelijkheden om eventuele risico's effectief te mitigeren.

Tellingen in november 2025 bevestigen de resultaten van de VMA-studie en laten zien dat:

- De verkeersreductie op de Utrechtsestraat substantieel en realistisch is, zelfs met een grotere reductie van het verkeer dan het VMA-model berekende;
- De tellingen laten zien dat de huidige intensiteiten op omliggende straten lager zijn dan eerder in VMA-model is aangenomen. Hierdoor valt de verwachte verschuiving naar deze straten kleiner uit en neemt de kans op overlast af.

De voorliggende maatregel betreft een (te nemen) verkeersbesluit zonder fysieke aanpassingen. Stadsregie en NHD zijn akkoord; de maatregel is netwerk breed verantwoord, en omkeerbaar indien onvoorziene en/of onderschatte risico toch zouden optreden. Zes maanden na invoering van het eenrichtingsverkeer is een evaluatie voorzien, waarna eventuele mitigerende maatregelen kunnen worden voorgesteld.

Zie voor verdere informatie over de maatregelen de DB-voordracht.

Ad 2 - Kennisnemen van de beantwoording van de vragen uit de vorige stafbespreking, met als belangrijkste punten:

Afstemming Stadsregie en nood- en hulpdiensten
Stadsregie (de stadsdeelregisseur) is akkoord, omdat de bereikbaarheid voor bewoners, fiets, OV en hulpdiensten gelijk blijft, de maatregel binnen de bestaande netwerkstructuur past, en alternatieve routes in alle richtingen beschikbaar blijven. Wel geeft Stadsregie aan, dat:

- het Weteringcircuit in de spits al op de top van haar capaciteit zit en dat extra auto's de fietsstraat over de Weteringschans in de weg kunnen zitten, en dat
- in de evaluatie nadrukkelijk gekeken moet worden naar de logistieke bevoorrading van de Utrechtsestraat die met variant 1 vooral over de grachten zal aanrijden;

De nood- en hulpdiensten geven aan dat de maatregel geen negatieve impact heeft op hun aanrijdtijden, omdat:

- De Utrechtsestraat geen fysieke wijziging kent en eenrichtingsverkeer de kans op blokkades en conflicten in de straat juist verkleint;
- Omliggende routes (Amstel, Weteringschans, Vijzelstraat/gracht) voldoende capaciteit bieden.

Ad 3 - Kennisnemen van het voorgenomen participatie traject
Het participatietraject is gericht op het informeren van bewoners en ondernemers en het ophalen van aandachtspunten voor uitwerking van het verkeersbesluit. Het bestaat uit:

- Een bewonersbrief
- Een bewonersavond (B1-niveau) met uitleg over de maatregel, de verkeerskundige onderbouwing en de te verwachten effecten.
- Gerichte gesprekken met ondernemers, BIZ, scholen en relevante belanghebbenden zoals taxi's en de logistieke branche.
- Ophalen van signalen en zorgen over bereikbaarheid, laden/lossen, leefbaarheid, inrichting en mogelijke mitigerende maatregelen.
- Terugkoppeling van de opgehaalde input in de Stadsdeelcommissie.

Volgende processtappen

Op hoofdlijnen ziet het proces er als volgt uit:

- **Q4 2025 – Q1 2026**: uitvoering van het participatietraject (bewonersbrief, bewoners- en ondernemersavond, schriftelijke reacties, inspraak stadsdeelcommissie);
- **April 2026**: vaststelling van het verkeersbesluit door het DB, op basis van onderzoeken én de gebundelde inbreng van bewoners en ondernemers;
- **Q2 2026**: invoering van de maatregel: inrichting éénrichtingsverkeer, borden, afstemming met OV, logistiek en hulpdiensten, vormgeven eindevaluatie;
- **Q4 2026**: evaluatie van de maatregel op verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid en beleving, inclusief het opnieuw ophalen van ervaringen van bewoners en ondernemers, en besluitvorming over eventuele bijsturing.

Duurzaamheid
Het voorgestelde besluit draagt bij aan meerdere duurzaamheidsdoelen van de gemeente Amsterdam. Door de invoering van éénrichtingsverkeer in de Utrechtsestraat wordt de verkeersdruk gehalveerd, wat leidt tot minder uitstoot van schadelijke stoffen zoals CO_2 en fijnstof. Dit verbetert de lucht- en geluidskwaliteit in de straat en omliggende gebieden.

Participatie

In het projectgebied bestaan duidelijke meningsverschillen over de invoering van een eenrichtingsverkeerssituatie. Er zijn zowel voor- als tegenstanders, waarbij opvalt dat met name de tegenstanders zich nadrukkelijk laten horen. Deze verdeeldheid vraagt om een zorgvuldige en doordachte inrichting van het participatieproces.

In de bewonersbrief is toegelicht dat er nog geen definitief besluit is genomen. Bewoners en ondernemers worden expliciet geïnformeerd over de manier waarop en in welke fase zij hun inbreng kunnen leveren. Mede vanwege de uiteenlopende standpunten wordt de

bewonersbijeenkomst begeleid door een onafhankelijke moderator en gestart met een objectieve, ambtelijke toelichting op de feiten, verkeerskundige inzichten en mogelijke mitigaties. Deze opzet waarborgt een open en veilig gesprek.

Het netwerk in de buurt blijkt voldoende draagkracht te hebben om het gesprek aan te gaan. Eventuele risico's zijn in beeld en beheersbaar. Daarmee is de verwachting dat het gesprek transparant, zorgvuldig en constructief gevoerd kan worden – in lijn met de uitgangspunten van de participatieverordening.

Mate van invloed (niveau):
De participatie bevindt zich op het niveau van raadplegen en adviseren. Bewoners en ondernemers kunnen hun mening geven via een bewonersbrief, een bewonersavond, e-mailreacties en inspraak bij de stadsdeelcommissie. Deze input wordt gebundeld en meegenomen in de uiteindelijke besluitvorming.

Beleidsruimte:
De beleidsruimte is beperkt tot het aanpassen van de voorgestelde maatregelen op basis van de inbreng van bewoners en ondernemers. Het uiteindelijke verkeersbesluit wordt genomen door het dagelijks bestuur, waarbij de participatie-inbreng een belangrijke rol speelt in de afweging.

Doelgroep:
De participatie richt zich op bewoners en ondernemers in en rondom de Utrechtsestraat, evenals andere belanghebbenden zoals de taxibranche en logistieke partijen. Deze groepen worden expliciet uitgenodigd om deel te nemen via verschillende kanalen, zoals een bewonersbrief en een bewonersavond.

Verwijzing:
Het participatieplan, zoals beschreven in de bestuurlijke flap, biedt een gedetailleerd overzicht van de aanpak en de momenten waarop participatie plaatsvindt. De reacties vanuit de participatie worden meegenomen in de voorbereiding van het verkeersbesluit in april 2026.

Advies en afstemming

Gebiedsmakelaars: akkoord

- Programmamanager Fysiek SDC: akkoord
- Stadsregie (de stadsdeelregisseur) is akkoord, omdat de bereikbaarheid voor bewoners, fiets, OV en hulpdiensten gelijk blijft, de maatregel binnen de bestaande netwerkstructuur past, en alternatieve routes in alle richtingen beschikbaar blijven. Wel geeft Stadsregie ALS ZORGPUNTEN MEE, dat:
  - het Weteringcircuit in de spits al op de top van haar capaciteit zit en dat extra auto's de fietsstraat over de Weteringschans in de weg kunnen zitten;
  - in de evaluatie nadrukkelijk gekeken moet worden naar de logistieke bevoorrading van de Utrechtsestraat die met variant 1 vooral over de grachten zal aanrijden.
- Programma Taxi: akkoord, onder voorbehoud van de uitzondering om 's nachts noordwaarts te mogen rijden teneinde de standplaats op het Rembrandtplein zo direct mogelijk

bereikbaar te houden (de taxibranche zelf wordt geconsulteerd in januari i.h.k.v. de participatie)
- Programma Logistiek V&OR: akkoord
- Nood en hulpdiensten: akkoord, omdat er geen fysieke belemmering is om bij calamiteiten noordwaarts de Utrechtsestraat in te rijden

Documenten

Registratienr.	Naam
<*automatisch*>	1. *DB Integrale staf - Utrechtsestraat 1 richtingsverkeer* 2. *Adviesnotitie (bijlage DB besluit)* 3. *Participatieplan (bijlage DB besluit)* 4. *concept Bewonersbrief bewonersavond januari 2026 (bijlage DB besluit)*

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e @amsterdam.nl, 5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl 5.1, 2, e
5.1, 2, e @amsterdam.nl , 5.1, 2, e

Uitslag

<*automatisch, na afloop staf*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar/vertrouwelijk (indien vertrouwelijk, vul dan ook rij 4 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	- Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit